

flaget angivne Regler. Jeg anser det for givet, at lige saa lidt som der kan være Tale om at yde noget Tilskud ud over disse 300,000 Kr., lige saa lidt kan der være Tale om at modtage tilbage noget af de 300,000 Kr., der en Gang ere uddelte til Skolefonden. Det bliver ikke min Sag, det maa i hvert Tilfælde blive Skoleraadens nærmeste Overtaarnitets Sag at paase, at de Beløb, de have faaet af Statskassen til disse bestemte Formaal, i Virkeligheden blive anvendte dertil og anvendte overensstemmende med de Regler, som ere nævnte i Uddringsforlaget. Med andre Ord Finansmiiisteten som saadan er ferdig med Bevillingen, naar Uddelingen har fundet Sted til Skolefondene. Jeg er vis paa, at Udvalgets ærede Ordfører ganske tiltræder denne min Forstaaelse af Sagen. Dette Tilskud til Skolefondene til midlertidige Lønningsstillæg til Kjøbstads- og Landkommunernes Skolelærere til et Beløb af 300,000 Kr., maa jo nærmest opfattes som et Gratiale, der bliver givet disse Befillingsmænd. Jeg kunde fristes til at sige, at det kunde opfattes som et tarveligt Vederlag, der bliver givet disse Folk, fordi Udbygten til at naae en varig Lønningsforbedring ogsaa denne Gang glipper. Men nu som Gratiale betragtet, forekommer det mig, at man dog maa undersøge, om Fordelingen i Virkeligheden bliver nogenlunde billig efter de Regler, som ere angivne i Udvalgets Forslag. Hvad Reglerne isvrigt angaar, da skal jeg Intet indvende imod dem, men kun mod, at Lærere med saa stor Lønning som 1,600 Kr. paa Landet og 2,000 Kr. i Kjøbstæderne skulle være udelukkede fra at faae Andel i Gratialet. Jeg har gjort mig Umage for at komme paa det Nene med, hvorledes dette Lønningsstillæg vil komme til at virke — med andre Ord, hvor mange af Landets fast ansatte Lærere og Lærereinder der vil kunne faae fuld Andel i dette Gratiale. Det Materiale, som er benyttet, er tilgængeligt for og staaer til Raadighed for ethvert af Thingets Medlemmer; idet det er den sidste Redegjørelse for Reguleringssummerne af 1ste April 1876 for samtlige fast ansatte Lærere og Lærereinder her i Landet. Naar jeg vil holde mig til Lærerne paa Landet, som for den langt overveiende Del maa siges at være de, som ere mest trængende til at faae Gratiale, saa stiller det sig saaledes, at der er, eller rettere sagt var den 1ste April 1876 2,787 fast ansatte Lærere og Lærereinder; af disse vare 514 Andenlærere og Lærereinder; der er altsaa til Rest 2,273 One- og Førstelærere. Det er nu særlig denne Hovedgruppe af Lærere, One- og Førstelærerne, som jeg interesserer mig for, idet jeg antager, at i alt Fald den langt overveiende Del af Andenlærere og Lærereinder er ugifte Personer, Folk, der ikke have Familie at forsyge, og som altsaa for saa vidt ere mindre trængende til at faae Gratiale. Jeg underdem af fuldt Hjerte at faae Noget, men jeg an-

ser dem dog for at være mindre trængende dertil end One- og Førstelærerne, som gjenmengaende maa antages at være Familieforsørgere, og som desuden i Reglen ikke have Udbygten til at avancere videre, hvormod Andenlærerne — Lærereinderne vil jeg ikke sige Noget om — have en rimelig Udbygten til at avancere ved at komme i One- og Førstelærere. Det er altsaa denne Hovedgruppe af Lærere, disse 2,273 One- og Førstelærere, som jeg særlig beder Opmærksomheden rettet paa. Ved at gjenmgaade denne Redegjørelse for Reguleringssummernes Størrelse den 1ste April 1876 vil man finde, at af Første- og One- og Lærere paa Landet er der ikke mindre end 772, som ville være helt udelukkede fra Andel i Gratialet, eller med andre Ord: godt og vel den ene Trediedel af samtlige One- og Lærere paa Landet ville være udelukkede fra Andel i dette Gratiale. Dette synes mig at være noget stærkt; men desuden vil jo en ikke ringe Del være delvis udelukket derfra. Saaledes som Forslaget er affattet, vil jo ikke alene den Lærer, der har en Løn af 1,600 Kroner eller derover, være udelukket, men den Lærer, hvis Løn nærmer sig til 1,600 Kr., vil jo kun kunne faae en forholdsvis mindre Andel i Gratialet, idet hans Lønning med Tillæg af Gratiale ikke maa naae op over 1,600 Kr. Det er ganske umuligt at afgjøre, hvor store disse Lønningsstillægsportioner i Virkeligheden ville blive. Der vil jo blive — og det er i Overensstemmelse med det af Landsthinget vedtagne Forslag — 3 Alderstillæg, hvoraf det ene er 1½ Gang og det andet dobbelt saa stort som det mindste; men det er aldeles umuligt nu at opgjøre i absolut Maal, hvor store disse Tillæg ville blive. Jeg antager imidlertid, at de omtrent ville blive paa 100, 150 og 200 Kroner, saa at det største Tillæg altsaa vil blive 200 Kr., og Lærere, hvis Løn nu er mellem 14—1600 Kr., ville saaledes være udfatte for kun delvis at nyde godt af Gratialet. Denne Gruppe af Første- og One- og Lærere udgjør et Antal af 480 eller 21 pCt. af det hele Antal af Første- og One- og Lærere, saaledes at det i Virkeligheden bliver omtrent 55 pCt. af samtlige Første- og One- og Lærere, som ere helt eller delvis udelukkede fra Udgang til Gratialet. Der er kun 1,021 Første- og One- og Lærere, eller for at udtrykke det paa en anden Maade 45 pCt. af Første- og One- og Lærerne, som have fuld Udgang til at nyde Godt af dette Statskassegratiale. Dette synes mig at vise, at denne Grændse paa 1,600 Kr. paa Landet og 2,000 Kr. i Byerne er sunket noget for dybt ned, idet jeg antager, at i alt Fald mange af Thingets ærede Medlemmer ville have faaet det samme Indtryk som jeg, hvad Landsbykskolelærernes Vilkaar angaar, nemlig at man paa ingen Maade kan sige, at den ene Halvdel af de egentlige Landsbykskolelærere, det vil sige Første- og One- og Lærere paa Landet, er saa godt sillet, at der ikke er Anledning til at give dem Andel i et Gratiale fra Statskassen, naar et saa-